

In het dorp vragen ze nog naar de baas

De stad kent meer 'dorpse' buurten, op het platteland kalft de sociale controle af

Stad en platteland groeien in Nederland steeds meer naar elkaar toe. Welke verschillen zijn er nog? Eerste deel van een serie: op onderzoek in Tubbergen en Rotterdam.

Door onze redacteur
DERK WALTERS

TUBBERGEN/ROTTERDAM, 16 JULI. Het is nog niet eenvoudig om in Tubbergen een bril te verkopen. Met gladder praatjes bereik je niets, zegt de 29-jarige Stephanie Willering van TOC opticiens in de Grotestraat. „Er komen mensen binnen die zeggen: ik moet een bril hebben, het moet goed wezen. Hun enige criterium is dat hij een paar jaar mee moet gaan. Dan moet je niet aankomen met verhalen over de nieuwste optische trends en onderzoeksresultaten.” Een ander punt, zegt Willering,

en kent een rijk verenigingsleven. Wel constateert het SCP dat de sociale cohesie afneemt. Plattelonders staan nog steeds klaar voor elkaar, maar hulp is vrijblijvender.

In die zin, zegt stadssocioloog Arnold Reijndorp, gaan grote delen van het platteland steeds meer op de stad lijken. „Er zijn nogal wat dorpen met veel nieuwkomers. Dorpsbewoners kunnen zich tegenwoordig makkelijker onttrekken aan de sociale verplichtingen.” Steden, zegt Reijndorp, kennen bovendien steeds meer buurten waar een 'dorpse' gemoedelijkheid heerst.

Bij de ingang van The Thalia Lounge aan de Kruiskade in Rotterdam ontmoet geneeskundestudent Michel van Genderen (23) een vriend van hem. De jongens haken hun handen in elkaar, trekken de ander naar zich toe totdat hun borstkassen elkaar raken en 'boksen' ter afsluiting hun vuist tegen die van de ander.

De jongens gaan vanavond uit. Dat lijkt niet zonder gevaren, getuige onder meer de kwalificatie van 'onveiligste stad' die Rotterdam kreeg van de krant AD. Het Rotterdamse nachtleven, erkent Van Genderen, kan „agressief en gevaarlijk” zijn. „Je kan zomaar worden neergestoken.” Toch, zegt Van Genderen, is Rotterdam niet het „gevaarlijke getto” waarvoor de stad soms wordt gehouden.

„Sommige mensen laten zich misschien afschrikken als er ergens een groepje Marokkaanse jongens met petjes staat. Ik zie hen niet eens meer.” Salesmanager Milthon Boldewijn (29), ook op het feestje aanwezig, voelt zich „veiliger op de Lijnbaan dan in *the middle of nowhere*”, zegt hij. „Daar kunnen ze me tenminste zien. Dat gevoel heb ik net zo goed als ik in Barcelona of Londen loop.”

Boldewijn heeft een aantal keer meegemaakt dat de accu van zijn auto ermee ophield. Hij vond altijd binnen vijf minuten een hulpvaardige voorbijganger. „Je moet alleen wel je mondje klaar hebben”, zegt hij.

De stad is niet alleen maar anoniem, zegt stadssocioloog Reijndorp.

Stad en land Omgangsvormen

is dat een jonge vrouw in de winkel heel lang „dat meisje” blijft. „Ik ben een erkend vakspecialist, maar sommige mensen vragen nog altijd naar de baas, meneer Bert. En dan zit er alleen maar een schroefje van de bril los.”

Willering mag graag werken in Tubbergen. „Het is heel fijn publiek. Je kletst wat, je groet elkaar. En ik probeer de namen te onthouden. Mensen vinden het heel fijn als ze worden aangesproken met 'goedemorgen mevrouw Jansen'.”

Het Sociaal en Cultureel Planbureau (SCP) onderzocht in 2006 de leefsituatie van plattelonders. Dat onderzoek „bevestigt grotendeels het traditionele, idyllische beeld”. Het platteland is veilig en rustig. De gemeenschap is hecht

De Volmarijnstraat in Rotterdam. Een wijkagent (links) praat buiten diensttijd met een wijkbewoner. Foto Roger Cremers